

Soli Deo Gloria

Jedině Bohu buď sláva

Červen 2021

Ročník 2, číslo 8

Tak ať svítí světlo vaše před lidmi,
aby viděli vaše dobré skutky
a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.
(Matoušovo evangelium 5,16)

OBSAH

Jak veliké věci ti učinil Pán.....	3
Ještě je naděje.....	4
Buď věrný až na smrt!.....	6
Vinný kmen a ratolesti.....	13
Působení evangelia (Tt 2,14).....	19
Veliké výsady, veliký Bůh, veliká zodpovědnost (Žd 12,25-29).....	24
Boží soud a milost (Gn 38,1-30).....	35
Jak by se měl křesťan stavět k očkování proti Covid-19.....	48

Vydává Jaroslav Kernal
© SoliDeoGloria.cz
Praha 2021

JAK VELIKÉ VĚCI TI UČINIL PÁN

Charles H. Spurgeon

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Především si všimněte, co má říkat lidem. Má to být příběh osobní zkušenosti. „Jdi domů k svým a pověz jim, jak veliké věci ti učinil Pán, když se nad tebou smiloval“ (Mk 5,19). Nemluv o tom, čemu jsi uvěřil, ale řekni, co se ti stalo. Nevykládej o velkých věcech, o kterých jsi četl, ale o velkých věcech, které pro tebe udělal Pán. Nemluv jen o tom, co se děje v tom úžasném sboru a jak se hříšníci obracejí k Bohu, ale mluv o tom, co Bůh udělal s tebou. A zapamatuj si, že není zajímavější příběh než ten, který člověk sám prožil.

JEŠTĚ JE NADĚJE

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Královo srdce je v Hospodinových rukou jako vodní toky; nakloní je, kam se mu zlíbí. (Př 21,1)

Když se díváme na chvástání a aroganci politiků, na opilost mocí a postavením, na zneužívání moci, když vidíme všechny možné aféry a marné až samolibé sliby, máme často chuť rezignovat a odvrátit se od společnosti, ve které žijeme. Bůh nám ale ve svém Slově říká, že je tady naděje.

Jako Boží lid víme, že politici, ať již se tak možná cítí, či to tak vypadá, nejsou těmi, kdo mají a budou mít poslední slovo. Je to náš Pán, kdo má a bude mít poslední slovo. Události jsou cele v jeho rukou. Skrze ně nás volá k úzkému obecenství se sebou samotným. Jako křesťané vidíme naději. Není to jenom naděje nebeská, nový řád, nová země a nové nebe, k nimž naše naděje beze sporu směřuje na prvním místě. Je to také Boží vláda na této zemi, v naší republice, v Evropě i ve světě. Hospodin kraluje! Už nyní. Kraluje stále. Je Pánem nebe i země. A moudrý Šalomoun říká, že Bůh nakloní královo srdce, kam se mu zlíbí. Není nikdo, kdo by mu v tom mohl zabránit, kdo by ho v tom mohl omezit nebo mu v tom účinně vzdorovat.

Toto je místo křesťanské jistoty a radosti. Všechno se děje podle Boží vůle a všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha (Ř 8,28). V této důvěře můžeme žít s nadějí. S touto důvěrou můžeme šířit naději evangelia dál, k dalším lidem a předávat tuto

dobrou zprávu o naprosto svrchované Boží vládě a o záchraně člověka skrze našeho Pána Ježíše Krista.

Chci vás povzbudit, abyste v této době, která je stále temnější, vytrvali v naději, kterou máme v Pánu Ježíši Kristu a šířili tuto naději k dalším lidem. K těm, kteří už možná žádnou naději nevidí a tak rezignovali, k těm, kdo jsou temnotou ubiti a uzavřeli se do sebe, k těm, kteří nevěří již nikomu a ničemu. Pán řekl, že jeho učedníci jsou světlem a solí světa, proto buďte:

... bezúhonní a ryzí, Boží děti bez poskvrny uprostřed pokolení pokřiveného a zvráceného. V něm svítejte jako hvězdy, které osvěcují svět, držte se slova života ... (Fp 2,15–16)

BUĎ VĚRNÝ AŽ NA SMRT!

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Rudolfův Majestát z roku 1609 zaručoval evangelíkům mnohé svobody. Ale katolická strana se s jeho závěry nechtěla smířit a interpretovala některá místa zcela protichůdně (a v rozporu s dosavadním chápáním i praxí) než strana protestanská. Šlo především o článek, v němž byla povolena svoboda vyznání pro poddané na královských statcích – jednou z podstatných věcí byla možnost postavit si kostel a mít v něm nekatolické bohoslužby. Rozdílnost chápání byla v tom, zda se za královské statky mají považovat také statky církevní, či nikoliv. Dosavadní praxe taková byla (například císař Rudolf II. nakládá s církevním majetkem jako s královským). Ovšem už při schvalování Majestátu panoval mezi katolickou a evangelickou stranou v tomto bodě rozkol. Po smrti Rudolfa II. v roce 1612 a nástupu jeho bratra Matyáše na český trůn tyto spory ještě zesílily. Matyáš sice formálně potvrdil platnost Majestátu, ale jako katolík podporoval římskou církev, jak mohl. Katolíci ovládli zemské úřady a snažili se potlačovat evangelickou víru – nejprve na statcích katolické vrchnosti, dále na statcích církevních, a posléze usilovali také o to, aby získali vliv v královských městech. Když se jim to podařilo, povolávali si do nich na pomoc jezuity a zakazovali evangelické bohoslužby.

V roce 1616 rozhodl král Matyáš jeden ze sporů v souladu s katolickým výkladem kontroverzního bodu Majestátu, tedy tak, že poddaní na církevních statcích nemají právo stavět si evangelické kostely. Konkrétně šlo o případ dlouhotrvajícího sporu, který vedli měšťané v Broumově s Wolfgangem Zelendarem z Prošovic,

břevnovským a broumovským opatem, pod jehož správu Broumov náležel.

Na jaře následujícího roku byla katolická strana posílena volbou Ferdinanda II. za českého krále. Ferdinand byl vychováván jezuitou a byl známý svým rekatolizačním úsilím ve Štýrsku a v Korutanech. Jeho zvolení bylo pro katolíky velkým povzbuzením.

V polovině prosince roku 1617 došlo z příkazu katolické vrchnosti, arcibiskupa Jana III. Lohelia, ke zboření evangelického kostela v Hrobu u Duchcova. Samotní obyvatelé města Hrobu byli pod hrozbou vysokých pokut donuceni zbořit evangelický kostel, který si sami postavili, protože Hrob spadal pod správu pražského arcibiskupa.

To byla poslední kapka a přetekl pohár náboženského napětí, které v našich zemích doutnalo pod povrchem poslední dvě století. Evangelíci cítili, že náboženská svoboda zaručená Majestátem císaře Rudolfa II. je v ohrožení. Na března roku 1618 byl svolán sněm stavů podobojí, z něhož vzešla žádost k císaři Matyášovi, která apelovala na zachování této listiny. V květnu se sněm sešel znovu a vyslechl si císařovu zamítavou odpověď. Výsledkem byla známá defenestrace místodržitelů a nastolení vlády třiceti direktorů. V tu chvíli nikdo netušil, že to je začátek třicet let trvajícího válečného běsnění, které postihne celou Evropu, přinese tolik utrpení do našich zemí a skoro na dvě století úplně uzavře České země svobodnému hlásání evangelia.

V březnu roku 1619 zemřel císař Matyáš. České stavy odmítly uznat jeho nástupce, bigotního katolíka Ferdinanda Štýrského, jemuž byla za příslib dodržování Majestátu a náboženských svobod koruna přislíbena již roku 1617. V srpnu téhož roku byl českým králem zvolen Fridrich Falcký. Odtud už byl jenom krok k Bílé hoře a následně ke staroměstské exekuci.

Armády obou stran se daly do pohybu. K rozhodnému střetu došlo 8. listopadu 1620 na Bílé hoře, kde byla stavovská vojska

poražena císařskými. Následujícího dne král Fridrich Falcký spěšně uprchl ze země. Poražené stavy vyjednávaly s císařským generálem Maxmiliánem Bavorským a vyměnily si na něm slib všeobecného odpuštění a zachování politických i náboženských svobod. Ale Maxmilián napsal papeži: „Zda bychom byli hodni milosti Boží, kdybychom se zbaběle slitovali nad přemoženými.“ A císaře Ferdinanda vyzýval, aby nijak nedbal na jeho sliby – vždyť je dal on, Maxmilián, a nikoliv císař.

Když bylo císařské vojsko vpuštěno do Prahy, vyplenilo mnoho měšťanských domů i paláců uprchlé šlechty. Někteří evangelíci odešli ze země – domnívali se, že to bude na čas, než se přežene to nejhorší, a potom se budou moci vrátit. Ale v plánech obnovené katolické vlády už pro nekatolíky nebylo místo.

Katolická strana postupovala opatrně, krok za krokem. Nejprve se snažila získat pro sebe všechny pražské kostely. Přišly také první městské vyhlášky, které nařizovaly například odstranit evangelické (nebo biblické) nápisy, malby nebo plastiky (kalichy) z fasád domů. 14. dubna 1621 byli obesláni všichni čeští i němečtí kazatelé v království a byli vyzváni, aby se poddali římské církvi, přijali svěcení od arcibiskupa a vysluhovali svátost oltářní pod jedním způsobem (tedy pouze s podáváním hostie). Ani jeden z nich na to nepřistoupil. Místo toho se začali pomalu připravovat na odchod ze země. Dobře vytušili, co se bude dít.

6. února byl vydán rozkaz zatknout padesát osob, které se podílely na povstání. Bylo to překvapivé a náhlé. Někteří ze zatčených byli doslova přepadeni. Potom přišel soud a s ním rozsudky smrti. Mnozí doufali v císařskou milost a snažili se jí dosáhnout.

21. června 1621 začalo kruté divadlo – dokonale připravená a na efekt vypočítaná podívaná. Na velikém (16×16 m) dva a půl metru vysokém pódiu, které bylo spěšně postaveno před Staroměstskou radnicí, bylo popraveno dvacet sedm českých pánů, rytířů a měšťanů. Pouze jednomu z městských direktorů, Janu Theodoru Sixtovi

z Ottersdorfu, vymohli jeho synovci odložení trestu. Přesto i on vystoupal na popraviště, a teprve ve chvíli, kdy se chystal pokleknout před katem Janem Mydlářem, objevili se před soudním tribunálem jeho synovci, bratři Platejsové, kteří oznámili, že zemský místodržící, Karel z Lichtenštejna, pozdržel ortel.

Ještě jeden ze zatčených unikl popravišti – měšťan Martin Fruwein z Podolí, který se 7. června zabil při pádu ze střechy vězení do Jeleního příkopu. Přesto se ani on nevyhnul potrestání. Rozsudek již byl vyřčen, takže vyzvedl Fruweinovo tělo z Jeleního příkopu, vyřízl mrtvému jazyk a potom mu uťal hlavu, kterou přibil na šibenici na dnešním Václavském náměstí. Jeho tělo bylo rozčtvrceno a jednotlivé části byly pověšeny u městských bran.

Všichni ostatní odsouzení dokonali svůj život o dva týdny později rukou kata na Staroměstském náměstí a s jejich ostatky bylo až na výjimky naloženo podobně jako s Fruweinovými. Hlavy odsouzených skončily v železných koších na Mostecké věži, odkud byly sejmuty až při saském vpádu v roce 1631. Podobně dopadla i těla některých odsouzených. Janu Jesseniovi před popravou vyřízli jazyk a po setnutí bylo jeho tělo rozčtvrceno, vpleteno do kol a vystaveno u čtyř pražských bran.

Ruku v ruce s popravami začaly také konfiskace majetku. Pozemky, domy, vinice, umělecká díla, knihy a nejrůznější jiný majetek – to vše velmi rychle měnilo své vlastníky. Z 926 statků v Čechách jich na konci třicetileté války jen 182 zůstalo v rukou původních majitelů. Mezi zkonfiskovanými statky byla ohromná panství, takže konfiskace dohromady zahrnovaly více než dvě třetiny celé země. Ovšem tou největší ztrátou bylo zrušení náboženské svobody.

Rok po prohrané bitvě na Bílé hoře, 13. prosince 1621, byl vydán první vypovídací dekret. Všichni pražští evangeličtí kazatelé byli vykázáni ze země. Odchází devatenáct kazatelů včetně administrátora konzistoře podobojí Jiřího Dikasta. O pár měsíců později, před Velikonocemi roku 1622, zakázal pražský arcibiskup Jan III. Lohe-

lius vysluhování kalicha na území Českého království. Univerzita přešla do rukou jezuitů.

Koncem téhož roku vydal Karel z Lichtenštejna další dekret, jímž vypovídal z království všechny evangelické kněze. Stejně dekrety vyšly znovu o rok později i v roce následujícím. Evangelické bohoslužby byly zakázány a chrámy, kostely i fary byly předávány římské církvi. Vše bylo završeno novým zákoníkem, Obnoveným zřízením zemským, které bylo vydáno v roce 1627 pro Čechy a o rok později pro Moravu. Jím byl výslovně zrušen Rudolfův Majestát a bylo vyhlášeno, že v zemi nebude trpěn nikdo (dokonce ani z vyšších stavů), kdo nepřestoupí ke katolické víře, a kromě mnoha dalších věcí byl vedle šlechty a měšťanstva ustanoven nový stav, stav duchovní, který dostal přednost před ostatními stavy.

Svobodní obyvatelé mohli odejít ze země. Většinou odcházeli ožebračení, protože jejich majetek nikdo nechtěl koupit za plnou cenu, a nakonec byli rádi, když zachránili život sobě a svým nejbližším. Krvavá mašinerie třicetileté války spolu s hladem a morem dokonaly dílo zkázy. Historikové odhadují, že po skončení třicetileté války počet obyvatel v českých zemích klesl o padesát až sedmdesát procent.

Evangelíci nacházeli útočiště v blízkých protestantských zemích – v Sasku a Uhrách, mnozí členové jednoty bratrské odešli do Polska. Ti, kteří svobodně odejít nemohli, utíkali pouze s tím, co unesli, nebo byli nuceně obraceni ke katolictví. Mnozí z nich si ale v tajnosti podrželi svou evangelickou víru a dokázali ji předávat po celé generace.

Porážka českých a moravských stavů na Bílé hoře a následná staroměstská exekuce jsou významné historické události, které měly obrovský dopad na další vývoj v naší zemi. Po celá staletí je různé strany vysvětlovaly rozdílnými způsoby. Pro římskou církev a pro Habsburky znamenaly tyto události vítězství. Pobělohorští

exulanti je vždy chápali jako porážku. Jak jim porozumíme my? Jak jim budou rozumět naše děti?

V posledních letech se zdá, že se kyvadlo hodnocení vychyluje na stranu vítězů. Mezi zjevné projevy tohoto trendu můžeme zařadit například obnovení mariánského sloupu na Staroměstském náměstí, který symbolizuje mimo jiné vítězství Panny Marie nad protestantskými „heretiky“, nebo ustanovení ekumenické komise, která má nově vysvětlit události spojené s povstáním českých stavů, bitvu na Bílé hoře a veškeré následné dění.

Čtyřsté výročí bitvy na Bílé hoře bylo využito k ekumenické bohoslužbě a vztyčení smírčího kříže, který má symbolicky spojovat to, co Bílá hora rozdělila. Ale může k takovému spojení opravdu dojít? Můžeme skutečně zachovat pravdu evangelia o spasení z pouhé milosti jenom skrze víru v Pána Ježíše Krista a současně se přiklonit k bělohorským vítězům?

Tato pravda byla staroměstským mučedníkům natolik vzácná, že kvůli ní byli ochotni položit své životy. Byli věrní až na smrt. Jejich naděje se upínala k věčné radosti v přítomnosti vzkříšeného Pána Ježíše Krista. Jakou hodnotu má pravda evangelia pro dnešní generaci křesťanů? Byli bychom ochotní jít až na smrt? Když byli tehdejší kazatelé vyzváni, aby se poddali římské církvi, všichni to odmítli. Když byli v posledním roce čeští kazatelé vyzváni, aby se poddali státu a přestali dělat bohoslužebná shromáždění, předháněli se v tom, kdo bude větším vzorem poslušnosti „císaři“.

Když byl po sto padesáti letech po vydání Obnoveného zřízení zemského v závěru roku 1781 vyhlášen tzv. Toleranční patent, přihlásilo se v katolickém království přes sedmdesát tisíc dospělých k evangelické víře. Na některých místech to byly až na výjimky celé vesnice, kde si věřící předávali zvěst evangelia z generace na generaci. Byli věrní navzdory dlouhodobé snaze o rekatolizaci, zůstali věrní navzdory pronásledování, zachovali víru, ačkoliv neměli kazatele, neměli Bible, neměli zpěvníky, neměli

sbory ani společenství. Kéž je nám staroměstská exekuce trvalou připomínkou této věrnosti.

Většina tohoto textu byla publikována v podobě předmluvy ke knize Jana Rosácia Hořovského Poprava sedmadvaceti českých pánů na Staroměstském náměstí roku 1621 v jazyce 21. století. Vydalo Didasko, 2021.

VINNÝ KMEN A RATOLESTI

Jan Karafiát

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic. (J 15,5)

Já znám, milí v Kristu přátelé, tento text od malička a stejně tak vy všichni. Tu bychom my mohli tomu textu dobře rozumět a já doznám, když přijdu znovu k tomuto textu, jako bych stále viděl něco nového. To nejsem jen já, to každý člověk Boží, a příčina není ve mně, nýbrž v jeho věcech. Tak se to má s jeho věcmi, že když vidíš, tak málo vidíš.

Rád bych vytkl ke společnému vzdělání tré:

I. Pohledte, tak úzké osobní spojení si přeje Pán Ježíš mít se mnou a s tebou, tak úzké, že když to vidím, tak se divím.

Vy snad řeknete, že ani takový Pán Ježíš není, že on nevstal z mrtvých a že tu není. Nu, pak nemohu s ním mít tak úzké osobní spojení, o kterém mluví náš text. Ale jestliže se vám ukáže, že takové spojení tu je a že přináší takové ovoce, pak nepovídejte, že tu Kristus není. Kde by se tohle vzalo? To je ten jediný argument, kterým ráčí Pán Ježíš svět usvědčovat, že on zde je, když si lidi uvádí v tak úzké osobní spojení a takové ovoce v nich působí. To je jeho věčná rada. Tak vám to dokazuje, že zde je a že je takový, za jakého se vydává.

Přirozeně vy tomu rozumíte jinak. Kdybys přišel a držel přednášku a vykládal to tak, jak my si přejeme, pak tomu budeme věřit. Ale Pán Ježíš na to nikdy nepřistoupí, on věcem lépe rozumí. Kdyby on konal jakékoli divy a přednášky, když vy zůstanete takoví, jací jste, tak to není nic platné. To je jeho argument.

Ale jak by to bylo možné, aby měl tak úzké osobní spojení s námi? Proč by ne, když je takový, jaký je? Jestliže v pravdě vstal z mrtvých, jestliže zde je, tak on je ten neobsáhlý, neomezený, neskonalá moudrost, svatý, svatý, svatý Hospodin! A jací jsme my? Lidé tělesní a z našich srdcí prýští jen tělesnost. Co čteme u Mt 15,19? „Neboť ze srdce vycházejí špatné myšlenky, vraždy, cizoložství, smilství, loupeže, křivá svědectví, urážky.“ Takové tedy věci! Z toho následuje, že nechápu ty věci duchovní. To jsou ty naše mráкотy. Jak bychom viděli v mráкотě? Ano, každému se zdá, že vidí, ale nevidí nic. A on to věděl od věků, on má tu mráкотu na to, aby bylo vidět to, co on si přeje. S evangeliem to není tak, jakoby to bylo z nouze, když se to pokazilo, co Pán Bůh stvořil! Jakoby on musel přijít na svět a napravovat, co se pokazilo! Ne, tak to není. Otevřete si, prosím, Zjevení Jana 14,6: „Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu.“ Jestli je to evangelium věčné, to znamená, že zde bylo již od věků. A obraťte list ve Zj. Jana 13,8, a co čteme? „Budou před ní klekat všichni obyvatelé země, jejichž jména nejsou od stvoření světa zapsána v knize života, v knize toho zabitého Beránka.“ Zabitého od počátku světa! Když nejste písmaři, tak zvoláte: „Kde by byl zabitý od počátku světa!“ Ale v té věčné Boží radě byl zabitý od počátku světa. Když rozumíte, máte toho plné Písmo. Otevřete si 1. Petrovu 1,19–20: „Vykoupeni jste ... převzácnou krví Kristovou. On jako beránek bez vady a bez poskvrny byl k tomu předem vyhlédnut před stvořením světa a přišel kvůli vám na konci časů.“ Předem vyhlédnut! Tak tomu rozuměl od počátku světa. A nač tedy do-

pustil tu mrákotu? Aby se vám otevřely oči, až se k vám bude z milosti blížít jako Slitovník. On pošle svého svatého Ducha. Vy šťastní lidé! Vy vidíte své mráky. Na to vás obchází hrůza, aby vás naplnila radost nevymluvná a oslavená.

Vy lidé nebudete vidět světlo, pokud nevidíte mrákotu! Ale on se vám chce zjevit jako Spasitel. On byl od věků Spasitelem, ale já jsem ho neznal. Pohledte na ten rozdíl: Anděl nemůže poznat Pána Ježíše jako Spasitele. Nikdy nevystihne tu Boží lásku tak jako vykoupený člověk! On není v mrákotě, on je ve světle. Jak by tomu anděl rozuměl? On jen slyšel o tom, jaká on je láska!

Když se nad vámi smiluje, vy se ho chytíte. Jste ospravedlnění skrze víru, všechno je uvedeno do pořádku, a tak si vás se sebou spojí, že jste ratolesti na révě nebeské a teď povede důkaz, že on je takový. To je všechno čistě duchovní. Celé toto podobenství o vinném kmeni a ratolesti je čistě duchovní. Réva a ratolesti nejsou nic duchovního, ale rozumějte, to je podobenství. Kristus je veskrze duchovní, a že tu ty jeho věci jsou, to je argument, že on tu je. Kdyby duchovní věci byly v nás, tělesných lidech, pak by ho tu ovšem nebylo! Vy šťastní lidé, když vy už vidíte rozdíl mezi tělesným a duchovním! Myslete si nyní, že už jste ratolesti na nebeském kmeni.

II. Jestliže my jsme ratolesti na tomto nebeském kmeni, pak jsme jedině na to, abychom nesli ovoce mnohé a na nic jiného.

Tak to je a jiné to nemůže být, protože to nese podstata věcí s sebou. Otevřete si, prosím, 2Tm 2,3–4: „Snášej se mnou všechno zlé jako řádný voják Krista Ježíše. Kdo se dá na vojnu, nezaplétá se do záležitostí obyčejného života; chce obstát před tím, kdo mu velí.“ Než on byl vojákem Kristovým, tak chodil do úřadu, když jiní šli do úřadu; šel do krámu, když jiní šli do krámu, ale nyní se chce svému veliteli líbit! A do svého úřadu a do svého krámu chodí

docela jinak. Nač je bohatý? Na to, aby hrnul a hrnul peníze. Nač je takový Zacheus? Na to, aby vytloukal z lidí peněz, co může vytlouct. Ale až se obrátí, je to zcela jiné. Já nejsem na to, abych dělal peníze, ale na to, abych byl ratolestí Pána Ježíše. Vy budete žít přirozeným životem, ale jediné na to, aby se ukázalo ovoce hojné. Když jsi ve státní službě, tak budou ve státě vědět, jaký to je úředník, který se obrátil. A když jsi ve své domácnosti, tak budou sousedé cítit, jak to chodí v domácnosti, když si tě Pán Ježíš obrátil.

Vy dobře víte, nač je les. Ten je na to, aby tam narostlo hodně dříví. Ale vinice na to není, aby nesla dříví, nýbrž ovoce. Vinice je jen prostředek, aby se ukázalo ovoce dobré. U révy je to hrozen, a když je ta réva Kristus, tak to ovoce je všechno to, co Pán Ježíš ze sebe vyvodí. „Pojďte ke mně a učte se ode mne!“ Vždycky jsme to slychali a nikdy nám to neušlo. Tak on tomu nerozuměl, abyste vy vydali ovoce, ale abyste byli s ním sloučeni jako ratolesti s vinným kmenem a z něho aby se to podalo všechno: láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání. Ne, abych se namáhal a sobě stýskal. To je tělo a krev. Ale on to způsobí všechno. My jsme stvořeni k obrazu Božímu. Přečtěte si doma 1K 13. To je portrét Pána Ježíše. A to bude portrét vás.

A vy byste se mohli ptát: „Nač je to ovoce?“ Nu, to se mne vlastně netýká. Jen aby tu to ovoce bylo! Jenže on zřetelně praví, že si přeje, aby byl oslaven Otec. To je tedy jeho sláva, ta nejvzácnější sláva, když se to ovoce zde ukazuje. To je jeho argument a jeho radost. Dokažte něco takového, vy svěští lidé! „Hospodin se bude radovat ze svého díla“, tak čteme v žalmu 104,31.

Ale když se ukazují hrozny, pak je to také pro vás. Ovoce Ducha svatého, láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost, sebeovládání, to je přece také pro vás! On si nepřeje, abyste vedli život neutěšený, jakého je dost v celém světě. A teď arci dojde i na ty druhé. Ti z toho něco budou mít, když vy poneseš ovoce hojné. „Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby

viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.“ To je naše evangelium a oni z toho něco mají, i když mi všichni odpírají a nechtějí o tom ani slyšet. Představte si jablono krásně rozkvetlou. Tu se neradují jen včely! Z toho mají něco všichni. Vy cítíte vůni té jabloně. V Písmu se mluví o vinici rozkvetlé. Co pak, vy, svěšťtí lidé, z toho nic nemáte, když vinice krásně kvete? I když nevíte nic, vy z toho něco máte. Tak si to on přál a tak ukazuje světu, jaký je.

III. Představte si, že zatím jeho ratolesti nejste.

Pak zatím Pán Ježíš není pro vás Kristus. On pro vás není a všechno to ostatní je podle toho. Když vy nejste s ním takto, spojeni, tak všechny ty vaše řeči o Pánu Ježíši jsou pouhé řeči. Vám není jasné, že se to tak má, a když to přece povídáte, já vám nevěřím. On si nepřaje, aby se vám to podalo za takových okolností!

Když vám předkládám historická fakta, vy přisvědčujete a řeknete nakonec: Do toho nám nic není. Ale když mluvím o Kristu, tak nepřisvědčujete, protože to neokoušíte. Když na vás nevidím obrácení, já si myslím své. Vy se klamete. Není to tak, jak vy povídáte, že je vám to jasné, třeba že kázete v církvi. On usoudil, aby to šlo touto cestou, a bez Pána Ježíše nemůže docházet na žádné vzácné ovoce.

To jsme se mylili, když jsme dělali námitky, že člověk mnoho může dokázat! Ano, může toho tělesného dokázat tolik jako Napoleon, ale nedovede jedním jediným svědomím zatrást, aby se obrátil a byl šťastný. Ne, vy nevyvodíte ani ze svého nejmilejšího člověka žádné ovoce Ducha svatého. Tak velice se podobalo, že budou šťastni, ale nebyli šťastni. Proč? Protože to tělesně nejde. Teď ať se do toho vloží církve. Taková církev nic víc nepořídí než tělesný člověk. Když církev napodobí tu světskou církev, pořizuje zábavy, mnoho-li pořídí? Kolik z vás se obrátí při zábavě? Ani jeden. Jakoby světský člověk si nedovedl sám pořádit dost zábavy! Tu nemůže dojít na nic jiného než na tělesné věci a Pán Ježíš pro

vás vůbec není. Tak argumentuje Pán Ježíš, ale světští lidé si to přejí jinak. Otevřete si Jana 10,24. „Židé ho obklopili a řekli mu: ‚Jak dlouho nás chceš držet v nejistotě? Jsi-li Mesiáš, řekni nám to otevřeně!‘“ Vy světští lidé si myslíte, že tomu budete rozumět, když vám Kristus něco řekne? Kde by?

Ale s tebou se to má jinak. Ty jsi k tomu povoláný, abys byl obrácený, v něho vštípený jako ratolest, a aby se ukázalo jeho působením všechno jeho ovoce a on byl oslaven a ty ten nejšťastnější člověk na světě. „Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic.“ Amen.

Kázáno 9. května 1909.

PŮSOBENÍ EVANGELIA (Tt 2,14)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Kristovou obětí jste se vy, kteří jste kdysi byli vzdálení, stali blízkými. Každý, kdo v něho věří, bude spasen. Každý, kdo v něho věří, byl vykoupen a očištěn Kristem, stal se Božím vlastnictvím a zvláštním, odděleným Božím lidem. Tento Boží lid je charakterizován v poslední části čtrnáctého verše, kde je popsáno působení evangelia:

... sobě lid zvláštní, horlivý v dobrých skutcích. (Tt 2,14)

Viděli jsme základ evangelia, jímž je samotné Kristovo dílo, jeho zástupná oběť. Viděli jsme práci evangelia – odpouští hříchy, očišťuje, posvěcuje a tvoří Boží lid. Nyní se musíme ještě podívat na účinky nebo na působení evangelia, tedy na to, co dělá v životech těch, kteří byli vykoupeni a posvěceni.

Je důležité všimnout si pořadí, v jakém jsou tyto věci v našem verši uvedené. Je to biblické pořadí, které musíme zachovat. Kdybychom poslední část čtrnáctého verše dali na začátek, vytvořili bychom falešné evangelium, evangelium lidských skutků a zásluh. Na začátku musí vždycky stát dokonalá Kristova oběť. Pokud tam postavíme lidské skutky, jdeme úplně opačným směrem, než jakým směřuje evangelium. Ale je zajímavé, že když se podíváme na list Titovi jako na celek, Pavel nejprve předkládá praktické věci, mluví o jednání, a teprve potom vysvětluje teologický základ, vysvětluje evangelium. Myslím, že důvod najdeme ve dvou verších prvních kapitoly, které mluví o lidech na Krétě:

Je mnoho těch, kteří se nepodřizují, vedou prázdné řeči a svádějí lidi: jsou to hlavně ti, kteří lpí na obržce. ... Prohlašují, že znají Boha, avšak svým jednáním to popírají. Jsou odporní, neposlušní a neschopní jakéhokoli dobrého skutku. (Tt 1,10.16)

Na Krétě byli falešní učitelé, kteří sice svými ústy vyznávali Krista a mluvili o něm, zároveň však lpěli na obržce, na zákoně, vedli prázdné řeči, nepodřizovali se a svým jednáním popírali, že znají Boha. Proto Pavel říká totéž, co napsal Jakub ve svém listě – ukažte svou víru na skutcích. Ukažte svým způsobem života, že skutečně znáte Boha, že to, o čem tolik mluvíte, není jenom prázdná teorie, ale že to je součást vašich životů. Pak se ukáže, zda evangelium je mocí Boží nebo zda jste Boha nikdy nepoznali. A potom, co Pavel vysvětlil, jak vypadá jednání vyplývající ze zdravého učení, ukazuje na moc evangelia. Potom vysvětluje, že Boží milost nejenom zachraňuje, ale současně také vychovává, tedy posvěcuje. Že Boží milost odpouští hříchy a zároveň také očišťuje a proměňuje. Z Boží milosti bylo křesťanům dáno nové srdce, které je poslušné a poddajné, které je horlivé v dobrých skutcích. Zatímco ti, kteří jenom mluví, ale nejednají, se prokazují jako nevěřící, kteří nejsou schopni žádného dobrého skutku, proměňující moc evangelia vede věřící k horlivosti v dobrých skutcích. O jakých skutcích je tady řeč?

Mohli bychom říci, že se tu mluví o všech dobrých skutcích. Jedná se o jakýkoliv skutek, který je Boží vůlí, o jakýkoliv skutek, který je morálně dobrý. Ale zároveň můžeme jít do bezprostředního kontextu druhé kapitoly a mluvit o dobrých skutcích v životě starších mužů (Tt 2,2), starších žen (Tt 2,3), mladších žen (Tt 2,4-5), mladších mužů (Tt 2,6-8) i otroků (Tt 2,9-10). Je tam popis charakteru i popis jednání. A všimněte si, jak se tam opakují slova o dobrém svědectví (aby Boží slovo nebylo zneváženo – v. 5, aby o nás protivník nemohl říci nic špatného – v. 8, aby dělali čest učení

našeho Spasitele Boha – v. 10). A kdyby to někomu bylo málo v tom, co jsou dobré skutky:

Připomínej bratřím, ať jsou podřízeni těm, kdo mají vládu a moc, a ať je poslouchají. Ať jsou vždy hotovi jednat dobře. Ať nikoho nepomlouvají, ať se nepřou, jsou mírní a vždycky se ke všem chovají vlídně. (Tt 3,1-2)

Do konce třetí kapitoly je popsáno ještě mnoho dobrých skutků, ale i toto stačí. A všimněte si, že Boží lid tyto skutky nejenom dělá, ale Boží lid je v nich horlivý. Rozhojňuje tyto dobré skutky. Není pasivní a nečeká, až se někde nějaký ten skutek objeví, ale aktivně pracuje, vyhledává a sám připravuje příležitosti, kde může sloužit, kde může jednat dobře, kde může vzdát chválu Bohu svým dobrým jednáním. Dobré skutky, stejně jako dobré vyznání víry, nemohou zůstat v utajení, nezůstanou skryté. Dobré skutky mají být vidět, mají je vidět lidé kolem nás, mají být svědectvím o Bohu v našich životech.

Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích. (Mt 5,16)

Když toto prohlásíme, musíme se vrátit ke struktuře čtrnáctého verše a k důvodu, proč konáme dobré skutky – protože Kristus dal sám sebe za nás. Jestli je toto tím hlavním důvodem, potom lidé budou vzdávat chválu Bohu, když uvidí naše dobré skutky. Ale pokud lidé nebudou vzdávat chválu Bohu, je tady velké nebezpečí, že jsme postavili vůz před koně, že místo aby dobré skutky vyplývaly z naší víry a ze srdce proměněného Boží milostí, chceme si dobrými skutky zasloužit Boží milost. Ale co říká Písmo?

Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. Jsme

přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvořeni k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil. (Ef 2,8-10)

Skrze spasení jsme stvořeni k dobrým skutkům. Všimněte si dokonalosti a komplexnosti Božího díla – Bůh udělal všechno. Dal nám nové srdce, které je poslušné. Dal nám poslušnost a dal nám i moc Ducha svatého, abychom měli sílu žít poslušně. Bůh způsobil, že můžeme jednat správně, že chceme jednat správně a jednáme správně. Bůh dává sílu a dává i skutky. Bůh připravil skutky pro nás a nás připravil pro skutky, které nám připravil. Všechno do sebe perfektně zapadá. Bůh udělal všechno a ze své milosti také všechno dělá. Důvodem je, aby byl Kristus vyvýšen a aby jeho sláva vynikla nade všechno. Vždyť dal sám sebe, aby nás vykoupil ze vší nepravosti a očistil si pro sebe vlastní lid, horlivý v dobrých skutcích. Jak to tedy vypadá s dobrými skutky ve vašich životech? Žijete evangelium? Dáváte dobrý pozor na to, abyste nebyli jenom posluchači, ale podle slova také žili? Jakub říká, že to je důležité a že na tomto místě může člověk snadno oklamat sám sebe (Jk 1,22).

Křesťanský život není o pasivitě, ale je aktivní, činný. Láska musí jednat, nemůže zůstat skrytá. Opravdový křesťan bude vidět. Křesťan nečeká, až se něco stane, není vláčen událostmi, okolnostmi, lidmi, okolím, není v zajetí hříchu, ani v moci lidí, věcí nebo dějů. Křesťan sám jde dopředu, pracuje, aktivně promýšlí a plánuje, je horlivý v dobrých skutcích. A horlivost znamená, že těch skutků stále přibývá. Růst ve svatosti a v posvěcení je růst ve službě. Znamená to sloužit více, nikoliv méně. Horlivost v dobrých skutcích znamená, že naše láska k druhým poroste a bude se stále více projevovat. Pavel nadšeně chválil křesťany v Tesalonice, že se o jejich víře ví v celé Makedonii, že lidé sami vypravují, jak se obrátili a jak nyní slouží Bohu živému a skutečnému. Chválí je za to, jak prokazují Kristovu lásku jedni druhým.

O bratrské lásce není třeba, abych vám psal, neboť Bůh sám vás vyučil, jak se máte mít mezi sebou rádi. A takoví opravdu jste ke všem bratřím v celé Makedonii; jen vás prosíme, bratří, abyste v tom byli stále horlivější. (1Te 4,9-10)

Život křesťana není lineární, není stále stejný, monotónní, ale musí růst. Jestliže Kristus dal sám sebe za nás, potom musíme růst do jeho podoby a budeme se stále větší radostí pokládat druhé za přednější než sebe, budeme stále více sloužit druhým a ne sobě, budeme stále horlivěji hledět vzhůru, kde Kristus sedí po pravici Boží a ne k pozemským věcem (Ko 3,1-2). To je mocné působení evangelia v životech těch, kdo byli vykoupeni Kristovou obětí.

Milí bratří, milé sestry, za chvíli budeme společně zpívat píseň Jen v Kristu. Je to píseň, která oslavuje Ježíše Krista a jeho dílo. Je to píseň, která je hluboce zakotvená v našem dnešním textu, protože velmi dobře ukazuje, kdo je Kristus a co pro nás udělal. Chtěl bych, abychom zpívali tuto píseň se srdcem naplněným vděčností, s duchovním pohledem upřeným k trůnu milosti, ke Kristu samotnému. Kéž je dílo Ježíše Krista, který dal sebe za nás, a víra v něj tím jediným motorem, který vás v těch následujících dnech požene k tomu, abyste byli stále horlivější v díle Páně a sloužili v lásce jedni druhým.

A tak, moji milovaní bratří, buďte pevní, nedejte se zviklat, buďte stále horlivější v díle Páně; vždyť víte, že vaše práce není v Pánu marná. (1K 15,58)

VELIKÉ VÝSADY, VELIKÝ BŮH, VELIKÁ ZODPOVĚDNOST (ŽD 12,25-29)

Steven Cole

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Díky epidemii nerozvážných soudních pří se dnes můžeme bavit spoustou uhozených varování na nejrůznějších výrobcích. Nápis na vysoušeči vlasů dává tuto moudrou radu: „Nepoužívejte během spánku.“ Skládací kočárek varuje: „Pozor: Před uvedením do složeného stavu vyjměte dítě.“ Balík polen do krbu hlásá: „Pozor: Nebezpečí ohně!“ Krabička se zákuskem upozorňuje: „Po zahřátí bude výrobek mimořádně horký.“ Na visače od saní stojí: „Varování: Za určitých sněhových podmínek mohou saně dosáhnout vysokých rychlostí.“ Mívali jsme skládací protisluneční clonu na přední okno našeho rodinného auta, aby se vnitřek během parkování zbytečně nepřehříval. Bylo na něm toto prozíravé doporučení: „Nepojíždějte s clonou na okně.“ Za tyto špetky humoru, které okořeňují náš všední život, můžeme poděkovat advokátům žádostivým soudních procesů. Stinnou stránkou těchto legračních varování je ovšem to, že si kvůli nim někdy nevšímáme varování opodstatněných. A některých varování si můžeme nevšímát jen na vlastní nebezpečí!

Za všech varování na světě to nejvíce platí o Božím varování před věčným odsouzením, které hrozí těm, kdo odmítají evangelium. Autor Listu Židům se obával, že někteří z jeho čtenářů, kteří se hlásí k víře v Krista, jsou v nebezpečí, že vzhledem k hrozícímu pronásledování Krista opustí a vrátí se ke svým starým židovským obyčejům, které pro ně byly bezpečnější. A proto opět a naposledy vynáší varování, jímž na ně naléhá, aby ve svém vyznání víry v

Krista vytrvali. Vlastně tu opakuje to, co už řekl v Židům 2,1-3: „Proto se tím více musíme držet toho, co jsme slyšeli, abychom nebyli strženi proudem. Jestliže už slovo zákona, které vyslovili andělé, bylo pevné a každý přestupek i každá neposlušnost došla spravedlivé odplaty, jak bychom mohli uniknout my, pohrdneme-li tak slavným spasením?“ Podobně argumentoval v 10,28-29: „Už ten, kdo pohrdne zákonem Mojžíšovým, nedojde slitování a propadá smrti na základě svědectví dvou nebo tří svědků. Pomyslete, oč hroznějšího trestu si zaslouží ten, kdo zneuctí Božího Syna a za nic nemá krev smlouvy, jíž byl posvěcen, a tak se vysmívá Duchu milosti.“ Jsou to argumenty od menšího k většímu; a na stejném principu funguje i náš dnešní text. Pokud na sebe svou neposlušností přivolali Boží soud ti, kdo podléhali staré smlouvě, té nižší, o co přísněji budeme souzeni my, nedbáme-li o to, co nám Bůh poskytl v Kristu? Pokud Boží přítomnost budila hrůzu, už když se na Sínaji projevila zemětřesením, o co strašnější to bude, až Bůh otřese celým stvořením? My však „dostáváme neotřesitelné království“ a „náš Bůh je oheň stravující“, takže jedinou patřičnou reakcí je vytrvalá a věrná služba Bohu v bázni před ním a v úctě k němu. Protože máme veliké výsady a velikého Boha, musíme mu sloužit s poslušností, vděčností a úctou v srdci. Máme veliké výsady, máme velikého Boha, a tudíž máme velkou zodpovědnost.

1. Bůh nám dal veliké výsady.

V celém listu autor opakovaně ukazuje nadřazenost Ježíše Krista a Nové smlouvy nad Mojžíšem a starou smlouvou. Když máte něco kvalitnějšího, proč byste se toho měli vzdávat a vracet se k něčemu méně kvalitnímu? Naše výsady zde můžeme shrnout pod dva nadpisy:

A. Bůh k nám mluví z nebe v Ježíšově krvi.

„Varujte se tedy odmítnout toho, kdo k vám mluví. Jestliže neunikli trestu ti, kdo odmítli tlumočnicka Božích příkazů na zemi, tím spíše neunikneme my, odvrátíme-li se od toho, který mluví z nebe“ (12,25). Abych nejprve vyjasnil jednu výkladovou otázku, někteří tvrdí, že je zde řeč o dvou hovořících osobách: jednak o Mojžíšovi, který hovořil k Izraeli na zemi, jednak o Bohu, který k nám dnes hovoří z nebe. Jelikož ale verš 12,26 svědčí o tom, že hlas, který tehdy otrásl zemí, je týž hlas, který mluví dnes, pravděpodobně je jediným hovořícím v obou případech Bůh. V kontrastu tedy nestojí Mojžíšův hlas proti Božimu hlasu, ale spíš to, že tehdy na Sínaji hovořil Bůh *na zemi*, proti tomu, že dnes hovoří *z nebe*.

Autor zahajuje List Židům slovy: „Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu...“ (1,1-2). Boží Syn je vrcholným a konečným způsobem, jímž k nám Bůh mluví. Konkrétně k nám ale Bůh mluví v krvi svého Syna, která „volá naléhavěji než krev Ábelova“ (12,24).

Když Židé na Sínaji slyšeli hřmění Božího hlasu, zmocnila se jich taková hrůza, že „prosili, aby k nim už nemluvil“ (12,19). Totéž sloveso („prosili“) používá autor listu i ve verši 12,25 („odmítnout“, „odmítli“). Žádost Židů na Sínaji vnímá jako podobenství zatvrzlosti jejich srdcí vůči Bohu, z níž pramenil jejich nevděk a neposlušnost na poušti. (Philip Hughes: *A Commentary on the Epistle to the Hebrews* [Eerdmans], s. 556.) Prosili, aby už nemuseli poslouchat Boží hlas, a podívejte se, jak to s nimi dopadlo. Nyní ale Bůh mluví způsobem, který stojí ještě výše: ve svém Synu, a to dokonce v krvi svého Syna. „Varujte se tedy odmítnout toho, kdo k vám mluví“ teď! Sloveso přeložené „odmítli“ se vyskytuje také v podobenství o nedoceněném pozvání na hostinu u Lukáše 14,18-19. Hostitel všechno důkladně připravil a rozeslal posly, aby hosty pozvali k

večeři, ale ti se vrátili jen s chabými výmluvami: „Koupil jsem pole a musím se jít na ně podívat. Prosím tě, přijmi mou omluvu.“ „Koupil jsem pět párů volů a jdu je vyzkoušet. Prosím tě, přijmi mou omluvu!“

Když nám Bůh v evangeliu nabízí, že nám odpustí všechny hříchy a dá nám věčný život, pokud jeho nabídku přijmeme, je to to největší pozvání na světě! Co většího by mohl udělat než to, že poslal svého vlastního Syna, aby prolil svou nevinnou krev a zaplatil tak za každého hříšníka, který v něj uvěří? Jelikož je evangelium ta největší výsada, jakou si můžeme představit, je odmítnout evangelium ten největší hřích, jaký si můžeme představit! My, kdo jsme přijali Boží dar evangelia, bychom jej měli pokládat za své nejcennější vlastnictví, které je vysoko nade vším, co může nabídnout tento svět!

B. Bůh nám dává neotřesitelné království.

Téma Božího království nehraje v Listu Židům jednu z hlavních rolí. Autor se ho dotkl ve verši 1,8, když citoval Žalm 45:6: „O Synovi však [říká]: ‚Tvůj trůn, Bože, je na věky věků a žezlo práva je žezlem tvého království...‘“ I když ale není použito přímo slovo „království“, je tato myšlenka nepřímou přítomnou tam, kde se list zabývá „horou Siómem a městem Boha živého, nebeským Jeruzalémem“ (12,22). V souvislosti s tímto královstvím je třeba si všimnout několika věcí. Především jsme je už obdrželi, a přece má ve své plnosti teprve přijít. Řecké sloveso přeložené „dostáváme“ má tvar příčestí přítomného, což naznačuje, že procházíme procesem přijímání tohoto království. Už nyní stojíme „před horou Siómem a městem Boha živého, nebeským Jeruzalémem“, ale v jiném smyslu jsme do tohoto města v jeho konečné podobě ještě nevstoupili. To nás čeká, až přijde Král podruhé. To, že toto království „dostáváme“, znamená, že nepracujeme, abychom si je zasloužili. Je to dar, který Bůh zdarma dává všem, kdo věří.

Ve verši 12,28 popisuje autor listu toto království jako „neotřesitelné“. To znamená, že přečká všechna pozemská království. Protože je to *Boží* království, přetrvá „na věky věků“ (1,8). Každé pozemské království, které kdy povstalo, bylo nakonec smeteno dalšími, mocnějšími královstvími. Dějiny světa jsou dějinami vzestupů a pádů pozemských království. Muži jako Alexandr Veliký zasvětili své životy budování takovýchto království, jen aby se po jejich smrti opět rozpadla. Jediné království, které přetrvá, je *Boží* království. Z jeho milosti máme výsadu být poddanými tohoto království. I kdybychom padli za oběť pronásledování, *Boží* věčné království je neotřesitelné a my jsme díky víře v Krista jeho dědici. Bůh nám tedy dal veliké výsady. Jak jsme viděli minule, na tyto veliké výsady, jejich dědici v Kristu jsme, bychom neměli zapomínat, abych se jich tak jako Ezau nevzdali za misku guláše, kterou nabízí svět. Náš text má ale druhou hlavní myšlenku:

2. Bůh je veliký Bůh.

Bůh, který k nám mluví v evangeliích, je týž Bůh, který mluvil k Izraeli na Sínaji. *Boží* velikost vyvstává v našem textu ve dvou tématech:

A. Bůh je veliký, protože jeho hlas otřese nebem i zemí.

Když Bůh mluvil na Sínaji, země se mohutně třásla (Ex 19,18). Autor Listu Židům odkazuje na tuto událost (12,26), pak se ale odvolává na proroctví z Agea 2,6: „Ještě jednou otřesu' nejen ‚zemí‘, nýbrž i ‚nebem‘.“ Někteří tvrdí, že se to týká výhradně duchovních událostí souvisejících s Kristovým prvním příchodem, kdy bylo otřeseno židovské náboženství s jeho vnějškovými rituály a bylo ustaveno duchovní království církve. Kristův první příchod sice může být počátečním naplněním tohoto proroctví, já však souhlasím s těmi, kteří toto proroctví chápou tak, že jeho konečné naplnění spojují s Kristovým druhým příchodem, kdy budou otřesena všechna království tohoto světa a upadnou do zapomnění.

Když Jan popsal své vidění velkého zemětřesení (Zj 11,13), pokračuje slovy: „Vlády nad světem se ujal náš Pán a jeho Mesiáš; a bude kralovat na věky věků“ (Zj 11,15). Obraz toho, že Bůh otřese zemí a nebem, v Bibli často popisuje konečný soud v den Páně. V Izajáši 13,13 Hospodin říká: „Otřesu totiž nebesy a země se pohne ze svého místa prchlivostí Hospodina zástupů v den jeho planoucího hněvu.“

Izajáš 24,18-21 prorokuje: „Kdo uteče před hlučícím postrachem, padne do propasti, a kdo vyleze z propasti, do pasti se lapí, otevřou se nebeské propusti shora a budou se třást základy země. Země se rozlomí, země se rozkymácí, země se rozpadne. Země se rozvrávorá, bude jak opilec, bude se zmítat jako budka. Dolehne na ni její nevěrnost, i padne a už nepovstane. V onen den Hospodin trestá nebeský zástup na výšině i pozemské krále na zemi.“

Ve Zjevení 6,12-17 stojí: „A hle, když rozlomil šestou pečeť, nastalo veliké zemětřesení, slunce zčernalo jako smuteční šat, měsíc úplně zkrvavěl a nebeské hvězdy začaly padat na zem, jako když fík zmítaný vichrem shazuje své pozdní plody, nebesa zmizela, jako když se zavře kniha a žádná hora a žádný ostrov nezůstaly na svém místě. Králové země i velmoži a vojevůdci, boháči a mocní – jak otrok, tak svobodný, všichni prchali do hor, aby se ukryli v jeskyních a skalách, a volali k horám a skalám: ‚Padněte na nás a skryjte nás před tváří toho, který sedí na trůnu, a před hněvem Beránkovým!‘ Neboť přišel veliký den jeho hněvu; kdo bude moci obstát?“

Zjevení 16,17-19 líčí závěrečné strašlivé zemětřesení: Sedmý anděl vylil svou nádobu do ovzduší a z chrámu od trůnu zazněl mocný hlas: „Stalo se!“ A rozpoutaly se blesky, hřmění a burácení, a nastalo hrozné zemětřesení, jaké nebylo, co je člověk na zemi; tak silné bylo to zemětřesení. A to veliké město se roztrhlo na tři části a města národů se zřítily. Bůh se rozpomenul na veliký Babylón a dal mu pít z poháru vína svého trestajícího hněvu.

V Matoušovi 24,7-8 Ježíš předpovídá o čase bezprostředně před jeho druhým příchodem: „Povstane národ proti národu a králov-

ství proti království, bude hlad a zemětřesení na mnoha místech. Ale to vše bude teprve začátek bolesti.“

Takže když mohutné zemětřesení na pobřeží Sumatry vyvolá vlnu tsunami, která zabije sto padesát tisíc lidí podél celého pobřeží jižní Asie, my, kteří jsme byli ušetřeni, bychom to měli považovat za porodní bolesti přicházejících událostí. Když na ženu přijdou porodní bolesti, pozná podle nich, že se blíží vrcholný okamžik jejího těhotenství. Připrav se, dítěátko tu bude brzy! Podobně říkají porodní bolesti ničivých zemětřesení obyvatelům tohoto světa: „Připravte se, ona veliká událost tu bude co nevidět! Jednoho nepřiliš vzdáleného dne Bůh promluví a země i nebe se budou třást, jak se ještě nikdy netřásly.“ Nezůstane nic než království, které náleží Bohu a jeho Kristu. Ohlídejte si, abyste byli poddanými Krále vesmíru předtím, než vysloví toto strašlivé slovo soudu!

B. Bůh je veliký, protože je oheň stravující.

Verš 12,29 se odvolává na Deuteronomium 4,24. Ve verši 4,23 Mojžíš Izraelce varuje, že si na sebe mají dávat pozor, aby nezapomněli na Boží smlouvu a nepropadli modloslužbě, „neboť Hospodin, tvůj Bůh,“ dodává pak, „je oheň šírající, Bůh žárlivě milující.“ Stejně jako zemětřesení i oheň často zobrazuje Boží mocný soud. Mohu uvést jen pár případů. Prorok Izajáš píše: „Hříšníci na Sijónu dostali strach, rouhačů se zmocnilo úzkostné chvění: Kdo z nás může pobývat u šírajícího ohně? Kdo z nás může pobývat u věčného žáru?“ (Iz 33,14). A o těch, kteří se Bohu zpronevěřili, říká: „Jejich červ neumírá, jejich oheň neuhasne...“ (Iz 66,24). Ježíš tento verš citoval, když popisoval peklo (Mk 9,48). Podobně píše prorok Sofonjáš: „Jejich stříbro ani zlato je nedokáže v den Hospodinovy prchlivosti vysvobodit; ohněm jeho rozhorlení bude pozřena celá země. Ano, učiní náhlý konec všem obyvatelům země!“ (Sof 1,18). V Sofonjášovi 3,8 říká Hospodin: „... shromáždím království a vyleji na ně svůj hrozný hněv, všechn svůj planoucí hněv. Ohněm mého

rozhorlení bude pozřena celá země.“ Jan Křtitel říká o Ježíši: „Lopata je v jeho ruce, aby pročistil svůj mlat a pšenici shromáždil do své sýpky; ale plevy spálí ohněm neuhasitelným“ (Lk 3,17). Někteří se snaží před důsledky těchto veršů uniknout tvrzením, že Bůh Starého zákona je Bohem soudu, zatímco Bůh Nového zákona je Bohem milosrdenství. Jenže to je jeden a tentýž Bůh! Autor Listu Židům říká, že ten Bůh, kterého nazývá „oheň stravující“, je „*naš Bůh*“. Bůh Sinaje je též Bůh jako Bůh Sijónu. Petr nám říká, že Bůh „*má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání*“ (2Pt 3,9). Čtěte ale dál! V následujícím verši pokračuje: „*Den Páně přijde, jako přichází zloděj. Tehdy nebesa s rachotem zaniknou, vesmír se žářem roztaví a země se všemi lidskými činy bude postavena před soud*“ (2Pt 3,10). Tato slova jsou milosrdným *varováním* pro nevěřící (Žd 12,25), ale pro nás, kteří věříme, znamenají *slib* (Žd 12,26), protože uvádějí na scénu „*nové nebe a novou zemi, ve kterých přebývá spravedlnost*“ (2Pt 3,13). Bůh nám tedy dal veliké výsady. Naš Bůh je mocný Bůh, jehož hlas otrásá zemí i nebem a jehož oheň stráví všechny odpůrce. Z toho plyne, že:

3. Máme velikou zodpovědnost

Naší zodpovědností je dbát na to, abychom Bohu sloužili s poslušností, vděčností a úctou v srdci. Naše zodpovědnost, o které je zde řeč, se týká čtyř oblastí:

A. Musíme dbát na to, abychom neodmítli toho, který hovoří.

„Hleďte“ (12,25 KMS, NBK) znamená: „Pozor! Opatrně!“ Stejným způsobem se autor ke čtenářům obrací už ve verši 3,12 (KMS): „Hleďte, bratři, aby snad v někom z vás nebylo zlé a nevěrné srdce, takže by odpadl od živého Boha...“ Znamená to: „Dávejte si pozor, protože v opačném případě můžete upadnout do

stejných hříchů, kterým podlehl Izraelci na poušti.“ Dbáte na svůj duchovní život? Jste ve střehu vůči duchovním nebezpečím, která by mohla rozptýlit vaši oddanost Bohu? Žijete s vědomím nadcházejícího soudu? Stejným řeckým slovem Ježíš vyjádřil své varování: „*Dávejte pozor*, bděte a modlete se, neboť nevíte, kdy je ten určený čas [soudu]“ (Mk 13,33). Potom varuje, že možná přijde nečekaně a zastihne nás ve spánku. Pak uzavírá: „Co vám říkám, říkám všem: *Bděte!*“ (Mk 13,37).

B. Musíme Bohu sloužit s poslušností v srdci.

„Neodmítněte toho, kdo k vám mluví.“ Autor listu naráží na neposlušnost Izraele na poušti. Izraelci čelili určitým obtížím, ale místo aby děkovali Bohu, že je vysvobodil z egyptského otroctví, reptali a vyhrožovali, že se do Egypta vrátí. Měli podstoupit jakékoli zkoušky s radostí a důvěrou, že Bůh, který je vysvobodil, se o ně nyní postará. Adresátům Listu Židům hrozilo pronásledování. Svěří se do rukou věrného Boha, který je vysvobodil ze zajetí hříchu, nebo budou reptat a vrátí se k judaismu? S jakým postojem přijímáte, když Bůh do vašeho života sesílá zkoušky? Reptáte a vracíte se do světa? Nebo mu dál poslušně sloužíte s vědomím, že mu na vás záleží?

C. Musíme Bohu sloužit s vděčností v srdci.

„Budme vděční“. V KJV je tento obrat přeložen doslovně: „*mějmež milost*“. To by i mohl být jeho význam v tom smyslu, že se nemáme vzdávat Boží milosti v Kristu výměnou za zákonictví staré smlouvy. Je to však idiom, který znamená „*být vděčný*“ (Lk 17,9; 1Tm 1,12; 2Tm 1,3). Mezi oběma myšlenkami je určitá spojitost. Pokud jsme prožili Boží milost, měli bychom být vděční. Naše služba Bohu není nikdy snahou „oplatit mu“ jeho milost, což není možné. Je to spíš projev srdce překypujícího vděčností „za jeho nevystižitelný dar“ (2K 9,15).

D. Musíme Bohu sloužit s úctou v srdci.

„Služme Bohu tak, jak se jemu líbí, s bázni a úctou.“ F. F. Bruce poznamenává: „Úcta a bázeň před jeho svatostí nejsou neslučitelné s vděčnou důvěrou a láskou v reakci na jeho milosrdenství.“ (F. F. Bruce: *Commentary on the Epistle to the Hebrews* [Eerdmans], s. 385.) Bůh je náš milující Otec, který nás zve do své blízkosti (Žd 4,16), ale je také „oheň stravující“ (12,29). V naší době křesťané nejspíš většinou chybují v tom směru, že se k Bohu chovají příliš kamarádsky a nenuceně, ne ve směru nadměrné bázně a úcty. Tyto pravdy by měly být v našich životech v rovnováze. Sloveso, které je zde přeloženo jako „sloužit“, znamená „sloužit uctíváním“. Vždy označuje službu Bohu. Příslušné podstatné jméno používá Pavel v Římanům 12,1, když nás vybízí, abychom „pro Boží milosrdenství“ přinášeli sami sebe „jako živou, svatou, Bohu milou obětí; to ať je vaše pravá *bohoslužba*“. Jde to, abychom Bohu z úcty pramenící z toho, kým je, odevzdali každou stránku svého života. Je motivem všeho, co pro Boha děláte, úcta k němu? Měla by být!

Závěr

Všechno visí na tom, jestli víme, kdo Bůh je a co pro nás ze své milosti vykonal v Kristu. Dal nám *veliké výsady*: hovoří k nám z nebe v Ježíšově krvi a dává nám neotřesitelné království.

Je to *veliký Bůh*: jeho hlas otřese zemí i nebem a on sám je oheň stravující. Proto máme *velikou zodpovědnost*: měli bychom dbát na to, abychom mu sloužili s poslušností, vděčností a úctou v srdci

Otázky k diskuzi

1. Jak můžeme zůstat patřičně soustředění na Boha a jeho království, když jsme tak zasypáváni světem?
2. Jak poznáme, jestli chápeme Boží laskavost a přísnost v patřičné rovnováze?

3. Nakolik bychom měli zdůrazňovat Boží soud (oproti jeho lásce), když svědčíme druhým?

4. Vzhledem k tomu, že věřícím nehrozí konečný soud, je bázeň před Bohem oprávněným motivem k tomu, abychom se vyhýbali hříchu? Jak tu lze uplatnit verše Matouš 5,27-30?

BOŽÍ SOUD A MILOST (GN 38,1–30)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

38. kapitola Genesis je o strašlivém Božím soudu nad jednotlivci. Je to ale také kapitola o Božím milosrdenství, které vítězí nad soudem a konečně je to kapitola o zaslíbení. Je zde výhled do budoucnosti, výhled k něčemu mnohem lepšímu, než co dneska uvidíme ve 38. kap. Ale než se dostaneme do textu, podívejme se na to, jak jsme se dostali až sem.

Abraham

Bůh povolal Abrahama z Uru kaldejského a Abraham uvěřil Bohu a šel. Bůh mu slíbil syna a svůj slib dodržel. Nebylo to úplně bez komplikací – ty ovšem nezpůsobil Bůh, ale Abrahamova nedochkavost. Přesto jsme četli:

*Abram Hospodinovi uvěřil a on mu to připočetl jako spravedlnost.
(Gn 15,6)*

Bůh uzavřel s Abrahamem smlouvu, které se týkala jak potomstva Abrahamova, tak také země, do níž ho Bůh přivedl, ale především požehnání, které bude pro celý svět a které přijde skrze Abrahamova potomka. Tím prvním požehnaným potomkem byl Abrahamův druhorozený syn:

Izák

Izák se narodil, když bylo Abrahamovi sto let. Byl dítětem zaslíbení. Byl Abrahamovou radostí. Přesto nebyl Abrahamovou modlou – když Bůh požádal Abrahama, aby mu svého milovaného syna obětoval, tak Abraham šel. Miloval Boha a věřil Bohu více než sám

sobě. Izák se tak stal předobrazem beránka Božího, který bude obětován za hříchy světa. Izák byl věrný Hospodinu a obdržel Hospodinovo požehnání. Jeho ženě Rebece se narodila dvojčata – Jákob a Ezau.

Jákob

Jákob byl miláčkem své matky, zatímco Izák miloval Ezaua. Ale Jákob byl lstivý, a přestože mu Bůh zaslíbil své požehnání a svou milost, tak hledal způsob, jak získat toto požehnání nezákonným způsobem. Jeho jednání ho nakonec dovedlo k tomu, že musel odejít z domu svého otce k rodině své matky do Rovin aramských, ke svému strýci Lábanovi. Oženil se se dvěma Lábanovými dcerami a měl celkem dvanáct synů. Ale byl zde jeden, kterého miloval víc, než všechny ostatní – a to byl Josef, předposlední z jeho synů, syn jeho milované ženy Ráchel. Josefovi starší bratři Josefa nenáviděli, a když se jim naskytla vhodná příležitost, tak Josefa prodali Izmaelcům, kteří ho odvedli jako otroka do Egypta. Jákobovi řekli, že ho roztrhala divoká zvěř a Jákob svého syna oplakal. To byly temné události 37. kapitoly.

Kapitola, která je před námi, na chvíli opouští Josefův příběh a přináší nám takovou sondu ze života jednoho z Josefových starších bratrů – Judy.

1. Boží soud (v. 1-10)

Juda opustil svého otce i své bratry. Odešel od nich a připojil se k nějakému pohanskému muži. Bible nám neříká nic o tom, proč se to stalo. Juda byl iniciátorem prodeje Josefa. Právě na jeho návrh bratři prodali Josefa Izmaelcům. Na druhé straně to byl právě Judův návrh, který zachránil Josefovi život, protože bratři chtěli Josefa zabít. Juda (a také nejstarší z bratrů Rúben) říkal – nezabíjeme ho. Co z toho budeme mít, když ho zabijeme. Možná to bylo vypočítavé a nelze v tom nevidět zjištnost, ale na druhé straně to

bylo jistě také svědomí, které se ozývalo v Judovi, a které ho vedlo k tomu, aby bránil Josefa a nedovolil, aby ho bratři zavraždili. Možná nyní nechtěl zůstat ve společenství bratrů, protože jejich přítomnost mu stále připomínala Josefa. Přinejmenším některé z bratrů neustále pronásledovalo to, co udělali Josefovi – podívejte se, co říkají později:

A řekli si navzájem: „Jistě jsme se provinili proti svému bratru; viděli jsme jeho tíseň, když nás prosil o smilování, ale nevslyšeli jsme ho. Proto jsme přišli do tísně teď my.“ Rúben jim odpověděl: „Cožpak jsem vám neříkal, abyste se na tom hochovi neprohřešovali? Neposlechli jste, a teď jsme voláni za jeho krev k odpovědnosti.“ (Gn 41,21–22)

Nyní Juda od svých bratrů odchází, ale jeho odchod je tak trochu polovičatým řešením. Juda jde z bláta do louže.

Juda

Juda si našel nové přátele mezi pohany. Možná se chtěl oddělit od svých bratrů, od těch, kdo byli plní hněvu a zloby. Možná už se nechtěl podílet na takových věcech, jako bylo prodání Josefa do Egypta. Viděl otcův zármutek a pokrytecky svého otce utěšoval. Možná kvůli tomu nenáviděl sám sebe a chtěl utéci před svým životem. Ale hříchu, který je v nás, utéct nemůžeme. Juda se spojil s pohany. Jeho přítelem se stal adulámský Chíra. Boží slovo říká:

Špatná společnost kazí dobré mravy. (1K 15,33)

Nevím, jestli u Judy můžeme mluvit o dobrých mravech, ale rozhodně můžeme vidět, že toto přátelství nepřineslo žádné velké požehnání. Čteme:

Tam spatřil dceru kenaanského muže, který se jmenoval Šúa. Vzal si ji za ženu a vešel k ní. (Gn 38,2)

Překlad B21 je trochu přesnější a dává nám porozumět, proč můžeme v této souvislosti mluvit o Božím soudu. B21: *Vzal si jí a spal s ní.* Judovi se zalíbila žena a tak s ní začal žít. Byli jako manželé, i když Bible nikde nepoužívá slovo manžel nebo manželka, resp. je nazvána manželkou Judy až ve chvíli, kdy se mluví o tom, že zemřela (v. 12). Juda se řídil svou žádostí. Vypadá to, že to byl možná také jeden z důvodů, proč odešel z domu svého otce – prostě si chtěl žít po svém. Už dříve jsme viděli, jak se Jákobovi synové utrhovali na svého otce. Nyní se zdá, že Jákoba autorita je úplně pryč. Jákobův otec Izák měl starost o to, koho si vezme jeho syn Jákob (Ezau si ženy, jaké chtěl a také se nikoho neptal). Ovšem Jákobovi synové se nechtějí podřizovat svému otci. A to je neklamná známka Božího soudu. Události, které následují, to jenom potvrzují:

Er

Judovi se narodil syn. A Juda ho pojmenoval Er. Události, které máme zaznamenané v těchto několika verších, se staly v průběhu řady let. Ve třetím verši se Er narodil a v šestém verši mu Juda dal manželku. Toto je zajímavý moment – Juda si vzal, koho sám chtěl, ale pro své syny takovou svobodu nechtěl. Sám vybral Erovi manželku a dal mu ji. Je tady skutečně slovo manželka – nebylo to tak, jako v případě Judy. Nezačal prostě s tou ženou žít, ale byly zde splněny nějaké formální náležitosti, takže Er a Tamar byli prohlášeni za manžele. Ovšem následující verš je šokující:

Judův prvorozený Er však byl v očích Hospodinových zlý, a proto jej Hospodin usmrtil. (Gn 38,7)

Starší překlad (K) používá slovo „zabil“, zatímco novější překlady se snaží trochu význam tohoto Božího soudu nějak zjemnit např.: B21 – nechal ho zemřít. Ale sloveso, které je zde použité ukazuje na rychlý Boží soud – překládá se jako usmrtit, zabít nebo

popravit. Bůh velmi aktivně zasáhl a Era zabil. Bible nám neříká proč. Není zde ani náznak toho, čeho by se to mohlo týkat. Jediné, co čteme, je, že byl v Hospodinových očích zlý. Musíme se tady na chvíli zastavit, protože tady máme důležité místo. Poprvé se tady v Bibli setkáváme s individuálním Božím soudem. Už jsme byli svědky Božího soudu – a to hned několikrát. Ale vždy se týkal celé skupiny – při potopě šlo o celé lidstvo a jenom osm lidí bylo zachráněno. Při zmatení jazyků šlo znovu o soud nad celým lidstvem. Při vyhlazení Sodomy a Gomory šlo o vyhlazení celých měst. Sestoupil oheň z nebe a zachvátil všechny:

Hospodin začal chrlit na Sodomu a Gomoru síru a oheň; od Hospodina z nebe to bylo. Tak podvrátil ta města i celý okrsek a zničil všechny obyvatele měst, i co rostlo na rolích. (Gn 19,24–25)

Nyní je před námi soud, který se týká jednotlivce. Je to úplně stejný soud, jako při potopě nebo jako v případě sodomských. Jediné, v čem se liší, je to, že se týká jednotlivce. Je to soud, který sestupuje od Hospodina. Stejný soud postihl také další lidi – jak v době Starého zákona, tak i v době Nového. Můžeme zmínit Miriam, sestru Mojžíšovu, kterou pokrylo v jediném okamžiku malomocenství, protože se vzepřela autoritě, kterou dal Bůh jejímu bratrovi a chtěla ji uchvátit, můžeme zmínit falešného proroka Bileáma, kterého Bůh potrestal, protože navedl krále Baláka, jak svést Izrael, můžeme zde zmínit malé chlapce, kteří se posmívali prorokovi Elišovi a haněli ho a v okamžiku jich bylo 42 roztrháno dvěma medvědicemi. Asi nejznámějším příkladem jsou Ananiáš a Safira, kteří lhali Duchu svatému a apoštolům a Bůh je srazil k zemi, takže je vynesli mrtvé ven. Boží slovo nám říká, že:

Boží hněv se zjevuje z nebe proti každé bezbožnosti a nepravosti lidí, kteří svou nepravostí potlačují pravdu. (Ř 1,18)

To, co vidíme na Erovi a na dalších příkladech, které jsem jmenoval, je jenom nepatrný zlomeček spravedlivého a svatého Božího hněvu. Stejný Boží hněv visí nad každým hříšníkem, nad celým světem. Co bylo na Erovi tak strašlivého, že ho Bůh zabil? Nevíme. A neměli bychom vymýšlet nějaké teorie. Ale Er nám připomíná také naši vlastní hříšnost. Myslíte si, že byl skutečně tak moc zlý, že ho Bůh musel zabít? Moji milí, tohle je velmi vážná otázka. Ale myslím si, že je to také špatně položená otázka. Raději bychom se měli ptát na to, jak moc je Bůh svatý? Jak moc je Bůh dokonalý? Jak moc je Bůh spravedlivý? Na všechny tyto otázky je jediná odpověď: **Absolutně!**

Co to znamená? Můžeme si to nějak představit? Někdy lidé říkají – víš, já nejsem žádný špatný člověk, nedělám nic zlého, nedělám nic, za co bych si zasloužil peklo. Dokonce je to tak, že dělám i dost dobrých věcí, a to by měl Bůh přece nějak ocenit, nebo ne? Bratři a sestry, potřebujeme rozumět tomu, co je to hřích a jaká je Boží svatost. Potřebujeme pochopit, co je to Boží dokonalost. Můžeme nějak porozumět tomu, co je to hřích? Ano, můžeme. Všimněte si v našem textu, kdo určuje, co je dobré a zlé – je to Bůh. V Božích očích – a je velmi zajímavý tento důraz, protože by nám mohl také napovídat, že v lidských očích byl Er docela dobrý člověk! Ale v Božích očích – v očích toho, který je „Svatý, Svatý, Svatý“, byl Er zlý!

Tvé oči jsou čisté, nemohou se dívat na zlo. (Ab 1,13)

Proto přišel Boží soud. Někdy přichází Boží soud takto rychle. A my musíme neustále děkovat Bohu, že svůj soud nad námi zdržuje. Možná si myslíte – se mnou to přece není tak hrozné. Pojdme si udělat takový jednoduchý test. Bůh nám totiž ukazuje svou svatost na požadavcích, které na nás má. Jenom letmý souhrn těchto požadavků nalezneme např. v Desateru (Ex 20, Dt 5):

1. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. **Nebudeš mít jiného boha mimo mne** (Dt 5,6-7). Nebudeš mít jiného Boha mimo mne! Slyšíte to? Žádná modla, ani ta nejmenší, neobstojí před Hospodinem. Každé modlářství, i to sebemenší je pošpiněním Boží svatosti a zaslouží si, skutečně si zaslouží, trest – smrt. Jak jinak nazvat honbu lidí za něčím jiným než je Bůh sám, než modlářstvím? A nemusí se nutně jednat jenom o to, že se někdo klaní sochám nebo předmětům – Nový zákon mluví např. o lakomství a říká, že to je modloslužba. Můžeme v této souvislosti mluvit o uctívání sebe sama – kolikrát jsem jenom slyšel – já věřím jen sám sobě – kromě toho, že to je lež, protože věříte také židli, na níž sedíte, výrobci potravin, které jíte, apod., tak je to také modloslužba – uctívání sebe sama. Uctívání jiného boha, než je Stvořitel nebe a země. Mohli bychom mluvit o uctívání peněz, uctívání postavení, vzdělání, titulů ...

2. **Nezobrazíš si Boha** zpodoběním ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit (Dt 5,8-10).

3. **Nezneužiješ jména Hospodina**, svého Boha. (Dt 5,11).

4. **Dbej na den odpočinku**, aby ti byl svatý (Dt 5,12-15).

5. **Cti otce svého i matku** (Dt 5,16). Dneska ctí rodiče své děti víc než Boha. Jejich vlastní děti jsou pro ně důležitější. Raději skrývají jejich hříchy, než aby je sami potrestali. Ale to je urážka Hospodina. To je urážka jeho svatosti. Děti si neváží svých rodičů, ignorují je, nebo je zneužívají – to všechno je znovu hříchem proti Boží svatosti. Podívejme se dále:

6. **Nezabiješ** (Dt 5,17). To je něco, s čím se můžete setkat často. Lidé vám řeknou – ale já přeci nejsem žádný vrah. Na mě se Bůh nemůže zlobit. Ale víte, jak Ježíš vysvětluje toto přikázání?

Již ten, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu. (Mt 5,22)

Boží svatost je dokonalá. Naprosto a stoprocentně. Nesnese ani nejmenší hřích. Možná jste nikdy nevzali zbraň do ruky, ale co vaše představivost? Kolikrát jste zabili ve svých představách? Kolikrát jste zabili ve svých myšlenkách? Kolikrát jste zabili svým jazykem? Skutečně si myslíte, že někdo může říct: Já nejsem žádný vrah?

7. **Nesesmilníš** (Dt 5,18) – zde platí totéž, jako v předchozím případě. Ježíš říká, že stačí žádostivý pohled – a jde o cizoložství.

8. **Nepokradeš** (Dt 5,19). Ale já jsem nikdy nic neukradl. Skutečně? Vzpomínáte si na Pánova slova, když ho farizeové chtěli nachytat?

Odevzdejte tedy to, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu. (Lk 20,25)

Milí přátelé, pokud jsme nedali Bohu to, co je Boží, potom okradáme Boha – a jsme zloději.

9. **Nevydáš proti svému bližnímu falešné svědectví** (Dt 5,20). Nebudeš lhát. Je lež skutečně tak vážný zločin? V naší společnosti ne. Byli jsme svědky prezidentské kampaně, kde padala jedna lež za druhou a – nic. Zmiňoval jsem Ananiáše a Safiru – lhali Bohu a – Bůh je zabil. To je Boží svatost.

10. **Nebudeš dychtit** po ženě svého bližního. Nebudeš toužit po domě svého bližního ani po jeho poli ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu (Dt 5,21).

Hnacím motorem socialismu, který politicky vládl v naší zemi 40 let, byla závist. Ale v myslích lidí socialismus vládne pořád. Proč já bych neměl mít to, co má ten, ten nebo ten? Proč on může mít a já ne? To je závist, to je žádost – a to je hřích, na který se Bůh nemůže dívat. Ježíš shrnuje tato přikázání a všechna další (protože tato jsou jenom souhrnem mnoha dalších přikázání) do jedné jediné věty:

Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí. (Lk 10,27)

Myslíte si, že jste někdy na sto procent alespoň na jednu jedinou vteřinu naplnili tento příkaz? Mohu vás ujistit, že ne. A dokud budeme v tomto těle, které je propadlé hříchu, tak ho ani nenaplníme. To je hřích! Jsme na tom úplně stejně jako Judův prvorozený syn Er. V Hospodinových očích jsme zlí a jedině, co si skutečně zasloužíme, je Boží soud.

Ónan

Často je tento text zneužíván k tomu, aby se kázalo o sexuálních hříších a především o tom, s nímž je jméno tohoto muže spojeno – a to je sebeuspokojování, onanie. Ale jde skutečně o zneužití tohoto textu, protože to rozhodně nebylo to, čím se Ónan provinil.

I jeho Bůh zabil, protože jeho jednání bylo zlé. Proč bylo zlé? Ónan měl zplodit potomka svému bratrovi. Znovu je tady hřích Judy – Juda jedná se svými syny jako s figurkami na šachovnici. Judovým zájmem bylo mít potomka z Támar, který bude synem prvorozeného – jinými slovy – šlo o dědice. Juda nedal Ónanovi Támar za manželku. Ónan měl jenom splnit svou povinnost vůči zemřelému bratrovi. Ale on nechtěl. Myslím, že to nejhorší na jeho jednání bylo pokrytectví. Nechtěl splnit přání svého otce (když nebude mít Er potomka, bude dědicem Ónan). Nechtěl splnit svou povinnost vůči zemřelému bratrovi. Nechtěl si vzít Támar za manželku. ALE: Navenek všechno vypadalo úplně jinak. Navenek to vypadalo, že jedná podle otcova přání, že chce zplodit pro svého bratra potomka. Ale jenom zneužíval Támar. Jeho jednání je tady popsáno jako opakující se hřích. V Božích očích to bylo zlé, a proto ho Bůh usmrtil. To byl Boží soud.

2. Boží milost (v. 11-26)

Ale vedle soudu přichází také milost. Bůh se slitovává. Nad kým? Nad hříšníky. Tím prvním je Juda.

Juda

Judovo jednání v této kapitole je hříšné – od začátku až do konce. Všechno, co udělal, bylo špatně. Přesto Juda dostal od Boha milost. Neskončil jako jeho synové Er a Ónan. Jak to? Byl v něčem lepší? Rozhodně ne! Podívejte se na jeho jednání – vidíme sobecký život člověka, který si chce žít po svém, vidíme autoritativního otce, který svými dětmi (a manželkou svého syna) hýbe, jak se mu zachce. Potom ze strachu couvá – co kdyby i nejmladší syn zemřel? A tak posílá Támar zpět do domu jejího otce s tím, že jeho nejmladší je ještě příliš mladý – ale on jí ho nikdy nechtěl dát. Prostě se jí zbavil. A co se stalo, když umřela jeho žena? Juda jde za nevěstkou/kněžkou! A potom, když slyší, že Támar spáchala cizoložství a otěhotněla? Spravedlivý Juda říká: „Upalte jí!“ Jak to, že ho Bůh nechal na živu? Jak to, že se neobjevil anděl s mečem, který by ho na místě potrestal? Jako je v předchozích verších odpovědí Boží soud, tak nyní je odpovědí **Boží milost**. Bůh říká:

Smiluji se, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji. (Ř 9,15)

Bůh rozhoduje o milosti. Bůh dává milost. Bůh dává milost hříšníkům. A to je skutečná naděje pro každého z nás. Musíme jít k Bohu a volat jako ten celník v chrámu, který se ani:

... neodvážil oči k nebi pozdvihnout; bil se do prsou a říkal: ‚Bože, slituj se nade mnou hříšným.‘ (Lk 18,13)

Víte, co k tomu Ježíš říká? Dostal milost. Vrátil se ospravedlněn do svého domu. To je Boží slitování. Moji milí, prosím vás, abyste nečekali na nic, ale prosili Boha o slitování. On je plný milosti. On ospravedlňuje bezbožné.

Támar

Stejnou milost dostala také Támar. Zoufalá a zneužitá žena. Udělala šílenou věc – převlékla se za nevěstku a spala s mužem, který jí odmítl dát svého nejmladšího syna, aby mu porodila dědice. To byl zoufalý čin. Nevím, jak ho můžeme ospravedlnit. Ale – Bůh ho ospravedlnil! Víte, když se podíváme dále do Písma, tak vidíme, že Judův nejmladší syn zůstal bezdětný. Stejně jako jeho starší bratři – Er a Ónan. Přesto z Judy vznikl celý národ – a víte z koho? Z Támar! To je Boží milost. Támar se rozhodla, že bude jednat jako nevěstka a byla ospravedlněna Bohem i lidmi. Všimněme si dvou věcí:

1. Juda ospravedlnil Támar. On prohlásil:

Je spravedlivější než já; nedal jsem ji svému synu Šelovi. (Gn 38,26)

A je velmi zajímavé, co se tady stalo. Juda slyšel stejná slova, který před lety slyšel jeho otec Jákob – pozorně si prohlédni tyto věci! Juda neutekl před svou minulostí. Tehdy poslali otci oblečení Josefa se vzkazem – pozorně si to prohlédni – je to suknice tvého syna? Nyní slyší – pozorně si to prohlédni. Jsou to věci toho, s nímž jsem těhotná! To muselo dopadat na Judu jako balvany z nebe – a myslím, že to Judu také proměnilo. Až se s ním setkáme znovu, tak uvidíme rozhodného, ale také pokorného muže, který se stává vůdcem svých bratrů.

2. Bůh ospravedlnil Támar. Támar je jedna ze čtyř žen (kromě Marie), které jsou výslovně zmíněné v rodokmenu Pána Ježíše. Támar, které upřeli její právo na to, mít syna skrze příbuzného svého zemřelého manžela a tak se převlékla za nevěstku. Rachab, která byla nevěstkou, ale stala se ženou víry. Rút, která měla syna díky Boazovi, příbuznému svého zemřelého manžela a nakonec Batšeba, která jednala jako nevěstka a přišla o svého provorozeného syna, protože Bůh si ho vzal. To je Boží milost. Bůh se slitovává

nad bídnými a ubohými hříšníky, jako jsme my. A to nás vede do samotného závěru.

3. Boží zaslíbení (v. 27–30)

Támar

Bůh se smiloval nad Támar a dal jí dva syny. Požehnal jí, takže z těchto dvou synů potom vznikl celý kmen Juda, celý národ. A kromě toho jí postavil do přímé linie těch, z nichž vzešlo požehnání Abrahamovo, Spasitel světa, Pán Ježíš Kristus. Na Támar vidíme Boží věrnost a to, jak se Bůh slitovává nad těmi, kteří jsou v nejhlubším zoufalství, utlačeni a zneužiti.

Pérez

Bůh prokázal milost jejímu synovi Peresovi. Prodral se trhlinou a tak předběhl svého bratra. Měl být druhorozený, ale vzešlo z něj světlo pro Izrael, protože byl praprapradědečkem krále Davida. Nebude to Jákobův prvorozený Rúben, ani jeho milovaný Josef, nebude to nejmladší Benjamín, ale bude to Peres, kdo se nakonec stane dědicem Abrahamova požehnání. Z něj vzejde ten, který bude požehnáním pro všechny národy světa:

Ježíš Kristus

K němu nakonec všechno směřuje. On je ten, kdo přináší milost.
*Kdo v něho věří, není souzen. Kdo nevěří, je již odsouzen, neboť
neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího. (J 3,18)*

Příběh Judy a Támar je o Boží věrnosti, která se cele naplnila v příchodu našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. V něm dostáváme milost za milostí. V něm jsme přijati pro přebohatou milost. V něm jsme my, kteří jsme byli ničím, přijati jako milované děti Boží. Jenom on dává smysl tomuto zvláštnímu starozákonnímu příběhu. Bez Krista by to byl příběh bez jakékoliv naděje. Byl by to příběh lidského zoufalství, lidské bídy, lidského hříchu.

Ale Kristus je světlem tohoto příběhu. Jako je Zerach rozbřeskem, tak je Kristus světlem, které svítí na tento svět a přináší dobrou zprávu o záchraně hříšníků jenom z milosti Boží. Jako je Peres trhlinou, tak je Kristus tím, kdo se postavil do trhliny – do propasti, která nás oddělovala od svatého Boha a umožnil nám vejít do svatyně svatých, před Boží tvář a mít opravdový vztah s živým a svatým Bohem. Jemu, jenom Jemu patří sláva na věky věků.

JAK BY SE MĚL KŘEŠŤAN STAVĚT K OČKOVÁNÍ PROTI COVID-19

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

V dnešní době jsme pod velkým tlakem ze strany vlády, společnosti a médií, abychom se nechali naočkovat proti Covidu-19. Běží rozsáhlé vládní kampaně za peníze daňových poplatníků, které mají být informační, nicméně informací v nich najdete poskrovnu – místo toho se jedná o směs působení na emoce (především jde o vyvolávání strachu) a vedlejších výhod, které budete mít, když se necháte naočkovat (možnost cestovat, chodit do divadla nebo na koncerty). Dochází k rozdělování lidí na očkované a neočkované a k těmto skupinám se potom přistupuje různě.

Mnozí křesťané jsou naprostými zastánci očkování, zatímco jiní jsou strašlivými odpůrci. Jak se v tom všem zorientovat? Máme nějaké možnosti? Boží slovo nám říká, že je schopné nás připravit ke každému dobrému činu (2Tm 3,16-17), je tedy zcela dostatečné k tomu, abychom mohli rozpoznat, jak se máme stavět k takovým věcem, jako je očkování proti Covidu-19. Zde je několik myšlenek, které mohou pro křesťany být vodítkem při jejich přemýšlení o těchto otázkách.

Křesťan je zodpovědný za to, na čem staví

Křesťan by si měl ujasnit, na čem staví – jestli má názory postavené na Písmu nebo na něčem jiném (na tom, co říkají nějaké další autority – vláda, odborníci, média, důležití vedoucí ...). Je to jednoduché – křesťan je ten, kdo staví na Písmu. Říká nám ale Písmo něco o očkování? Samozřejmě víme, že o očkování nenajdeme

v Božím slově nic. Ale pro to, abychom se mohli rozhodovat, nepotřebujeme nutně konkrétní verš, ale můžeme vyjít z principů, které v Božím slově nacházíme. I ten konkrétní verš je nakonec zasazený do nějakého kontextu a obvykle to není jediný verš v Písmu, na kterém bychom měli stavět, ale to, co učí Písmo jako celek.

Znamená to ale ponořit se do Písma a hledat odpovědi na kolenu před Pánem. Je to nejjistější cesta, jak dojít ke správnému rozhodnutí. Co tedy Písmo říká? Především říká, že:

Křesťan je zodpovědný za svůj život

Boží slovo nás učí, že Bůh je naším Stvořitelem, nestvořili jsme se sami (Ž 100,3), Bůh z nás, z našeho těla, učinil svůj chrám, který naplnil svatým Duchem a kde nyní přebývá, a volá nás k tomu, abychom se svým tělem, se svým životem, se svým zdravím, nakládali správně (1K 6,19-20). V této souvislosti můžeme zdůraznit několik věcí, které nám pomohou v našem rozhodování.

Především je to skutečnost, že jsme to my, kdo jsme zodpovědní za své zdraví, za svůj život. Není to nikdo jiný. Je to něco, co Bůh svěřil nám a za co se mu budeme zodpovídat. Za náš život nejsou zodpovědní ani lékaři, ani politici, ani vědci ani novináři. Za své zdraví zodpovídá každý sám. V této oblasti jsme v pokušení ve dvou směrech – jednat v tom, že chceme, aby za naše zdraví nesl zodpovědnost někdo jiný. To by bylo jistě mnohem pohodlnější, ale není to správné před Bohem. Je naší zodpovědností, abychom chránili své zdraví a zkoumali, co je prospěšné, a co nikoliv. Tou druhou rovinou, s níž se můžeme potýkat, je to, když si chce tuto naši zodpovědnost za naše zdraví uzurpovat někdo jiný, např. stát. Mnohdy se to potkává s ochotou člověka zodpovědnost předat. Ale Písmo je celkem jasné v tom, že zodpovědnost leží na každém jednotlivci.

S tím souvisí další věc – křesťan je zodpovědný za své vlastní zdraví, a ne za zdraví někoho jiného. Pokud se někdo nakazí nějakou nemocí a ublíží mu to, nemůžeme svalovat zodpovědnost za toto ublížení na někoho jiného, pokud se jasně neprokáže, že někdo někoho úmyslně nakazil a tím mu ublížil. Ovšem nikomu nelze něco takového podsouvat ani to předpokládat. V tomto ohledu dnes někteří přemýšlejí tak, že pokud se někdo nenechá naočkovat, stává se nepřitelem společnosti, protože ji ohrožuje. Ale z hlediska Písma (i z hlediska českého práva) ji ohrožuje teprve k okamžiku, kdy zjevně onemocní závažnou nakažlivou nemocí a ačkoliv si je této skutečnosti vědom, nedělá nic pro to, aby se vyvaroval styku s ostatními a tak je ochránil.

Křesťan dělá zodpovědná rozhodnutí

Zodpovědným rozhodnutím myslím takové rozhodnutí, které se snaží získat a zvážit všechny dostupné informace. Když Písmo mluví o následování Pána Ježíše Krista, říká, že lidé si mají spočítat náklady (Lk 14,28-33). Je to obecný princip, který běžně používáme ve svém životě. Mnozí křesťané jsou schopni strávit obrovské množství hodin tím, že zkoumají kvality nějakého výrobku před tím, než si ho koupí. Obvykle takto většina lidí jedná, když má do něčeho investovat větší částku peněz, nebo když jde o nějaké závažné rozhodnutí.

Očkování je také závažné rozhodnutí – málokdo (tedy spíše nikdo) se nechá naočkovat všemi dostupnými vakcínami, kterými je možné se nechat naočkovat jenom proto, že to je možné a není potřeba nad tím přemýšlet. Při očkování se do těla člověka vpravuje nějaká látka, která tam nepatří. A to přece není nepodstatné. Proto by také křesťan měl hledat co nejvíce informací, které se týkají očkování proti Covidu-19.

A ve chvíli, kdy očkování budí kontroverze a odborníci se k němu vyjadřují buď přímo protichůdně anebo velmi rozdílně,

měla by být na místě ještě větší zdrženlivost a snaha získat ještě více informací.

Určitě bychom se také měli ptát, zda je očkování opravdu tou jedinou možností. Jestliže uvažuji o svém zdraví (a ukázali jsme si, že jsem zodpovědný za své zdraví, nikoliv za zdraví někoho jiného), potom je na místě se ptát, zda zde není také možnost účinné léčby. Po roce a půl života s novým koronavirem vidíme, že možnosti léčby zde jsou. Nebylo by na místě je využívat místo toho, abychom do svého těla vpravovali chemické látky, u nichž nikdo neví, co všechno mohou způsobit?

A když jsou i další možnosti, kromě očkování, potom samozřejmě vyvstává otázka, co zvolit. Mám se nechat naočkovat nebo mám podstoupit riziko nemoci a následné léčby?

To je znovu o dohledávání informací. Zde je příklad takového hledání – mohu se obrátit na webové stránky Státního ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL), kde se uvádí, že „infekce SARS-coV-2 bývá relativně často hlášena jako podezření na nežádoucí účinek očkování proti COVID-19“. Takže očkování nejenom neochrání před nakažením, ale dokonce ho může způsobit! To je docela důležitá informace. Očkování tedy neochrání před tím, aby člověk nebyl infekční, a tedy někoho nenakazil. A neochrání ani před tím, aby nezemřel na infekci způsobenou tímto koronavirem, protože jak se znovu dočteme na stránkách SÚKL, je zde (k 22. 6. 2021) podezření na více než osmdesát úmrtí v důsledku podezření na nežádoucí účinek vakcín proti Covid-19. Taková zjištění by měla vést k tomu, aby se člověk zajímal o možnosti léčby, aby se zajímal o způsoby posilování imunity a o další věci, které s tím souvisejí.

Chápu, že je to hodně práce. Ale nejde o mé zdraví? Nejde o chrám Ducha svatého? Jistě je jednodušší říci, že na to nemám čas, a tak se spolehnu na to, mi říkají „odborníci“ ve vládě, v médiích atd. Ale je to skutečně správný způsob rozhodování? Měl by to být způsob, jak se křesťan rozhoduje?

Křesťan dělá morální rozhodnutí

Poslední bod, který chci zmínit, se týká pravdy. Rozhodnutí, která děláme, by měla být morální, měla by stát na pravdě, podporovat pravdu a vést k pravdě. V tomto ohledu by měl křesťan zohlednit nejenom vlastní rozhodnutí, ale také širší souvislosti.

Základní otázky, které by si každý měl v této oblasti položit, se týkají jeho vztahu s Bohem a vztahu k bližním. Jde o to, zda je mé rozhodnutí vedené láskou k Bohu a láskou k bližnímu. Oslaví mé jednání Boha nebo půjde jenom o to, abych unikl tlaku lidí? Vyjadřuji svým jednáním důvěru v Boha? Projevuji svým jednáním lásku k bližním? (Ale musíme mluvit o lásce, kterou nás učí Boží slovo, ne o lásce, kterou nás v posledním roce učí svět.)

Je mnoho dalších otázek, které bychom si měli klást – zde je alespoň několik z nich:

Je to správné, když jsou lidé tlačeni k tomu, aby se naočkovali, protože potom budou moci svobodně cestovat? Je správné nechat se z takového důvodu naočkovat? Není takové jednání spíše pokrytecké, protože nejde o zdraví, ale jde o něco jiného, co se dělá ve jménu „zdraví“?

Je to spravedlivé, když je nepovinné očkování hrazené z peněz daňových poplatníků?

Je to skutečně pravdivé, když chceme „chránit“ pomocí očkování mladé lidi, u kterých se nemoc neprojeví (resp. říká se, že se projevuje „bezpříznakově“)?

Je to morální citově vydírat mladé lidi, aby se proti této nemoci očkovali?

Je opravdu správné vyvíjet tlak na nezletilé, aby se v rozporu se zákony naší země nechali naočkovat bez souhlasu rodičů?

Je to čestné a spravedlivé, když za případné problémy způsobené očkováním nenese zodpovědnost výrobce očkovací látky, ani stát

ani lékař, který očkování provádí, zatímco ten, kdo se nechce nechat očkovat je označován za nezodpovědného?

To je jen několik z mnoha otázek, které by si křesťané měli klást v souvislosti s očkováním proti Covidu-19. A teprve potom by měla následovat otázka, zda a proč bych se měl nechat naočkovat já.

Závěr

Křesťan by měl o těchto věcech přemýšlet a teprve po jejich důkladném zvážení by měl dospět k nějakému rozhodnutí. Blahoslavený muž rozjímá nad Hospodinovým zákonem ve dne i v noci (Ž 1,2). To mluví o tom, že Boží dítě stimuluje svou mysl Božím slovem nepřetržitě. Boží slovo nás vyzývá, abychom přemýšleli o tom, co je „pravdivé, čestné, spravedlivé, čisté, cokoli je hodné lásky, co má dobrou pověst, co se považuje za ctnost a co sklízí pochvalu“ (Fp 4,8). Možná, že by nakonec stačilo důsledně aplikovat tento verš a nejenom v otázce očkování, ale ve všem našem rozhodování, a spousta věcí by byla rázem mnohem jasnější.

Nakonec je ale na každém jednotlivci, k jakému rozhodnutí dojde. Neměl by k němu dojít na základě nátlaku ze strany lidí, neměl by k němu dojít bez hlubšího promýšlení všech souvislostí. Současně ale musíme rozumět také tomu, že zde neřešíme otázku evangelia, ale věc, která je z hlediska věčnosti nedůležitá. Proto musíme nade všechno vyzdvihnout Kristovu lásku a s ní přistupovat jedni k druhým (Ko 3,14). Jako křesťané bychom neměli dovolit světu, aby mezi námi postavil hradby, které budou rozdělovat Boží děti na očkované a neočkované, ale měli bychom hledat moudrost u Boha a být světlem tomuto světu.

Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích. (Mt 5,16)

www.solideogloria.cz

© SoliDeoGloria.cz

Praha 2021